

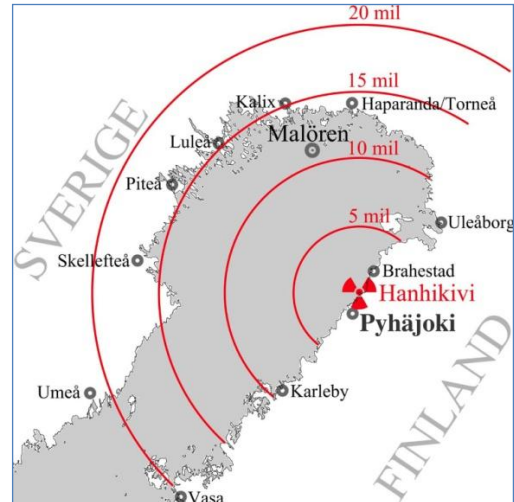
Minnesanteckningar från Höstträff för ett Kärnkraftsfritt Bottenviken i Skellefteå 29-30 september

Lördag 29/9

Seminariedeltagarna träffas

Vi träffades i Församlingsgården där Gunilla Bäckström, Skellefteågruppen, och Lena Lagerstam, kontaktperson för nätverket hälsade alla välkomna till den viktiga träffen. Efter sången "Kärnkraften ska stoppas, aldrig ger vi upp" presenterade deltagarna sig för varandra. Program och praktiska frågor gick igenom. Programmet har samordnats av nätverkets arbetsgrupp. Skellefteågruppen har ansvarat för allt det praktiska kring helgen.

Bottenvikskartan med avstånden inritade illustrerar bra hur utsatta vi alla är runt Bottenviken om det skulle byggas ett kärnkraftverk på Hanhikivi i Pyhäjoki.

Lena visade en sammanställning på allt det vi gjort sedan vi började samarbetet vid mötet i Kalix den 30/11 2011. Nätverket bildades på mötet i Luleå 11/12 och mycket positivt har hänt sedan dess. Det spelar roll vad vi gör och vi kan påverka det som händer. Vi stödjer föreningen Pro Hanhikivi i Pyhäjoki som gör ett fantastiskt jobb. De har lyckats med att bli en känd folkrörelse nationellt och internationellt och lyckats med att fördröja projektet

Historik nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken	
✓	Ett första arbetsmöte i Kalix 30/11 2011
✓	Arbetsgrupp bildas som hittills haft 15-tal möten
✓	Nätverket bildas på arbetsmöte i Luleå 11/12 2011
✓	Möten/manifestationer 14-15/1 2012
✓	Lokalgrupper startat på flera håll
✓	Viktiga kontakter med Pro Hanhikivi och andra
✓	Medborgarförslag inlämnade i flera kommuner
✓	Kalix kommun säger nej 6/2
✓	Arbetsmöte i Skellefteå 12/2
✓	Arrangemang kring Fukushima-dagen 11/3
✓	Arbetsmöte i Kalix 15/4
✓	Brev till kommunerna i AC och BD om Eon 30/4
✓	Resan till Hanhikividagarna i Pyhäjoki 5-6/5
✓	Ca 230 på nätverkets maillista
✓	Ca 880 är med i nätverkets Facebookgrupp
✓	Nyhetsbrev och hemsida/blogg

Världens säkraste kärnkraftverk

Dokumentärfilmaren Maj Wechseltmann visade sin unika och omskakande film i Kaplanskolans aula. Den handlar om en ung tjej från Sverige som besöker Japan efter katastrofen i Fukushima. Maj berättade innan filmen hur den kommit till. Efter filmen tog upp Maj upp den japanska kommissionens oberoende rapport om Fukushima som otroligt nog inte alls kommit upp i svenska media. Läs den - här finns den att ladda ner:

<http://wechseltmann.com/press/2012/09/rapporten-som-lade-ner-den-japanska-karnkraften/>

Efter filmen informerade Skellefteå Krafts vd Gunnar Eikeland och Christer Borg från Naturskyddsföreningen båda om sin syn på energipolitiken framöver. De delade i mycket utgångspunkter och visioner och det blev en intressant diskussion. Men frågan är om Skellefteå Kraft kommer att sälja sina andelar på 2 % i Forsmark. Svaret på den frågan fick vi inte.

Kvällen

På kvällen åt vi en god middag och Bernt Selberg från Morjärv underhåll oss.

**VÄRLDENS SÄKRASTE
KÄRNKRAFTVERK**

En film av Maj Wechseltmann

**ÄR KÄRNKRAFTSOLYCKAN
I JAPAN ÖVER?
ELLER FÖRVÄRRAS DEN?**

**ÄR DE SVENSKA
KÄRNKRAFTVERKEN SÄKRA?**

福
島

Söndag 30/9

Seminarium om kärnkraft

Vi var glada över att så kunniga och kompetenta föredragshållare från olika håll hade ställt upp och kommit till Skellefteå. Seminariet var mycket lärorikt och samtidigt knöt vi nya kontakter som är viktiga för framtida samarbete.

Kärnkraftskedjan, Christer Borg, Naturskyddsföreningen

Se presentationen och på hemsidan <http://www.naturskyddsforeningen.se/natur-och-miljo/klimat/energi/karnkraft/>

Christer informerade om "Kärnkraftskedjan – miljöfarlig process från vaggan till grav". Hela kärnkraftskedjan ger miljö- och hälsoskador. Uranbrytningen och kedjan av processer fram till det färdiga bränslet är miljöfarlig. Allvarliga problem med driften är bl a rutinutsläpp, olyckor och barncancer. Det högaktivt livsfarliga avfallet måste upparbetas eller slutförvaras. Någon säker metod att slutförvara finns ingenstans i världen. Enorma mängder av lågaktivt avfall produceras också. Kärnkraft togs egentligen fram för kärnvapen, den civila kärnkraften är en restprodukt. Kärnkraft ger kärnvapenspridning. Höga säkerhetskrav ger ett övervakningssamhälle. Kärnkraft är ett hot mot demokratin.

Nej till uranbrytning, Jan Lindholm, Uranbrytningsnätverket

Se presentationen och på hemsidan <http://www.naturskyddsforeningen.se/kretsar-lan/nationellatverk/uranbrytningsnatverk/>

Jans föredrag "Låt det ligga" handlade om vad uran är, om hur brytning går till och aktuella projekt i Sverige och Finland. Uran är inte förnyelsebart och ungefär hälften av jordens uran återstår. Uranet sönderfaller och sönderfallsprodukterna är farliga för miljö och människor. Uran är vattenlösligt och kan anrikas i vattensprickor. Uran finns bl a i Falbygden och Oviken. Just nu är det hetaste området i Oviken i Jämtland där provbrytning är gjord i alunskiffer. Det behövs mycket energi att ta hand om malmer med så låga halter som dessa. Så kärnkraften är absolut inte koldioxidfri. Stora lakrestdammar måste också byggas för en flytande radioaktiv sörja. Många dammolyckor har hänt. Uranbrytning är landskapsmord.

Om det skulle brytas uran i Sverige så måste det anrikas i något annat land. Det som blir över vid anrikningen är utarmat uran som är mycket reaktivt och används i pansarbrytande ammunition i vapen.

I Finland är uranutvinning igång i en gammal nickelgruva i Talvivaara. Nästan halva Finlands vattensystem kommer att påverkas.

Se hemsidan <http://www.stoptalvivaara.org/>

Ett livsfarligt avfall, Kenneth Gunnarsson, Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar (Oss)

Se presentation och hemsidan <http://www.mkg.se/> och <http://oss.avfallskedjan.se/>
Kenneth börjar med att berätta att han tagit med sig två saker från igår. Dels hur mycket vi gjort inom nätverket på ett år - det visar vad man kan göra tillsammans! Dels samtalet från igår mellan Skellefteå Kraft och Naturskyddsföreningen som visade att vi är på väg - vi har en gemensam bild.

Avfallskedjan har tidigare bestått av föreningar och grupper från alla de ställen som varit aktuella platser för ett slutförvar. Men nu är det bara vi kvar i Östhammar. Jag är också med i styrelsen för Mkg (Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning). Tolkningen av ordet "livsfarligt" är svår att göra. Det är svårt att argumentera med det ordet då det öppnar upp för så många tolkningar. Pyhäjoki är i en tidig fas, där vi var på 1980-talet, innan det fanns ett beslut. Nu är platsen vald för slutförvaret, inte för att det är den bästa platsen för ett slutförvar, utan för att det var minst opinion i Östhammar. Det var i slutet två kommuner som slogs om att få det (frivilligt). Det är nog omöjligt i hela världen utom här.

Högaktivt avfall ska först mellanlagras i en bassäng i 30 år. Idag finns det 6 000 ton avfall och man räknar med en slutmängd (?) på 12 000. Detta ska lagras i 6 000 kaps-

4 oktober 2012

lar i berget. Det är idag 650 kg nytt avfall som produceras varje dygn i Sverige. Hur farligt är det? Enligt Greenpeace räcker en snusdosa med avfallet att döda hela Sveriges befolkning. Men hur ska man förklara farligheten? Det jag tror är att nyckeln till framgång är att prata om hur lite vi vet och hur osäkert det är. Människors attityder kan skilja sig åt mycket. 82 % av befolkningen i Östhammar är för det planerade slutförvaret. Det är svårt att bo kvar och vara negativ.

Sammanfattning: Att diskutera hur mycket osäkerhet vi ska tolerera öppnar upp debatten. Det är viktigt med ett fortlöpande arbete. Industrier och myndigheter kan inte påverkas. Påverka istället kommunpolitiker och delta i processen.

Kärnkraft är vansinnigt dyrt, Isadora Wronski, Greenpeace, via Skype

Se presentationen och hemsidan <http://www.greenpeace.org/sweden/se/vad-vi-jobbar-for/karnkraft/Karnkraftens-kostnader/>

Isadora berättar att investeringarna i de svenska kärnkraftverken var gigantisk när de byggdes. Idag är det bara i Finland och Frankrike som det investeras i ny kärnkraft i Europa. Den fjärde generationens reaktorer finns bara på ritbordet och på teststadiet. Det är ingen framtidsbransch. Som prisexempel tas byggandet av Olkiluoto 3 i Finland upp. Det pågår och fördyras hela tiden. Detta är ett av Europas största bygghaverier med byggfel, sprickor i reaktorn osv. Kärnkraft är den dyraste energiformen, tom dyrare än havsbaserad vindkraft. Enligt våra beräkningar kommer Pyhäjoki att kosta 8-10 miljarder Euro.

Men de stora energiföretagen stretar emot den demokratisering av energiproduktionen som pågår. Trenden inom EU är avveckling! Gå med i det nya nätverket 100 % förnybart <http://xn--frnybart-n4a.org/> Greenpeace kommer med en ny rapport nästa vecka där man kräver avveckling nu. <http://www.greenpeace.org/sweden/se/rapporter-och-dokument/Riskabla-reaktorer/>

Förnybart ger stora möjligheter, Kjell Skogsberg, NENET

Se presentationen och hemsida <http://www.nenet.se/projekt/nv-eko>

Nenet är ett av de över 400 energikontor som finns i Europa. Det ägs av kommunerna och landstinget i Norrbotten och har kontor i Luleå, Jokkmokk och Umeå (då det inte finns något energikontor i Västerbotten).

21 av de 29 kommunerna i Norrbotten och Västerbotten har varit med i stort projekt under åren 2009-2012. Först kartlades dagens energianvändning i kommunerna. Sedan gjordes olika scenarier och potentialen av förnybar energi uppskattades. Därefter diskuterades lokala mål och åtgärder för att uppnå denna. Det visade sig att energieffektivisering kan spara massor av energi i kommunerna. Totalt uppskattades potentialen av förnybar energi vara minst 57 TWh i de 21 kommunerna. Läs rapporten på hemsidan!

Vad händer i Japan efter Fukushima, Lena Lindahl som arbetar med miljö och hållbarhet i Japan

Se presentationen och hemsidan <http://sustainablesweden.jp/english.html>

Lena rapporterade direkt från Japan. Folk samlas varje fredag framför parlamentet. Det är 10 000-tals som kommer dit varje vecka. Där finns en familjehörna och allt går lugnt och fredligt till. De måste stå på trottoarerna, men man kan ju åka bil eller cykel för att få vara på gatan. Det finns ett hörn vid Industridepartementet där folk bor i tält för att demonstrera. Olika kändisar kommer dit. Man samlar också namn för en folkomröstning, nu är det 8 miljoner underskrifter, man siktar på 10 miljoner. Alla har skaffat sig strålningsmätare. Katastrofprodukter finns till salu.

Japan klarade sig i två månader utan kärnkraft men nu är två kärnkraftverk igång. Man har Livesändningar på nätet av olika aktioner som t ex OI BARRIKADEN. Detta utmanar etablerade media. Man kräver också lokala folkomröstningar, den första hölls i Hiroshima 1949. Hiroshima har blivit en plats för fred och detta inspirerar nu Fukushima. Man vill förändra det dåliga ryktet som Fukushima fått. Det finns en otrolig förändringskraft: Vi ska bygga en framtid här. Ett framtidscenter har bildats. Så i vissa delar av Fukushima pågår något mycket kreativt.

En ny kärnkraftskommission ska tillsättas. I Japan kan man inte välja sin elleverantör utan olika bolag har monopol i olika områden. Det är oklart vad de ska göra med kärnkraftsavfallet. Tidigare hade de tänkt upparbeta det men nu är det ett frågetecken. Idag finns det till om med en politiker i Japan som hävdar att man måste ha kvar kärnkraften för att kunna avskräcka med att de kan tillverka en ATOMBOMB. Det pågår en stor konflikt mellan Japan och Kina nu om några öar.

I Japan finns en bild av ett fantastiskt Sverige som inte stämmer med verkligheten. Det är ett stort folkbildningsjobb som vi har framför oss i Sverige - det är så mycket som svenskar inte vet!

Hur går vi vidare?

Aktuell information från Pyhäjoki av Pro Hanhikivi

Helena Maijala och Hanna Halmeenpää informerade om föreningen Pro Hanhikivi och dess arbete för att stoppa kärnkraftsbygget i Pyhäjoki. Vi hoppas att ni kan hjälpa oss. Pro Hanhikivi bildades 2007 och är en frivillig organisation som arbetar lokalt, nationellt och internationellt. Vi har skrivit massor av papper och arrangerat Hanhikividagarna 2009 och 2012. Vi försöker göra allt så professionellt vi kan. Har varit två gånger i Bryssel och tre gånger på Eons årsmöte i Tyskland. Vi har inte stoppat projektet än men vi har fördröjt det!

Lyckligtvis ser det inte bra ut för projektet nu, de kan inte ens börja bygga vägar i området. De kommer kanske att vara utan pengar 2013. Flera delägare har lämnat Fennovoima nyligen. De måste tänka om nu. I slutet av augusti när några delägare lämnade Fennovoima så ställde Eon in ett planerat informationsmöte i Finland. Men vi vet inte varför. Jag tror att senast i juni 2013 måste Eon säga något – om de ska investera eller inte. Fennovoima har inte nog med pengar. Atmosfären i Finland har förändrats – man undrar vad som ska hända. Vi ser ett ljus i tunneln nu! Men det är inte anledning att fira än.

Vi arbetar hårt hela tiden. Det är så mycket pappersarbete som kommer hela tiden. Vårt mål är att försena projektet så mycket vi kan. Vi har försenat det ett år redan. Hanhikivi är värdefullt därför vill vi påverka EU-kommissionen. Men inget har hänt än – vi måste tvinga dem att reagera. De flesta riksdagspolitiker är för men bland befolkningen är 50-51 % mot kärnkraft. Finsk industri har stor makt över finska politiker. Det går inte att påverka lokala politiker, det är hopplöst för de är blinda. Vi arbetar på många fronter samtidigt; mot Eon men även mot de finska ägarna.

Vi försöker påverka regionalt genom media, det hjälper inte att demonstrera. Man måste övertyga dem om och om igen. Ta det långsamt. Vi har besökt parlamentet kanske för många gånger. Vi har två gånger försökt få en folkomröstning i Pyhäjoki. Först var det för tidigt och sedan var det försent. Det har gjorts opinionsundersökningar som inte alls är seriösa – vi litar inte på de siffror man har kommit med.

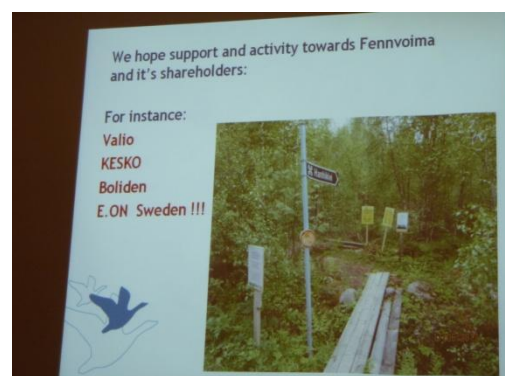
Pro Hanhikivi har över 300 medlemmar men inte så många som är aktiva. Det är både lokala medlemmar och från regionen. Vi samarbetar med Greenpeace och finska naturskyddsföreningen. Vi har inte tid att göra något mer utanför Pyhäjoki.

Vi hoppas nu på stöd och aktiviteter från er mot Fennovoima och dess delägare, t ex Valio, Kesko, Bolide och Eon i Sverige!!!

Information av Maj Wechsellmann om filmen

Se hemsidan <http://www.wechselmann.se/>

Att visa filmen på skolor och folkhögskolor är viktigast nu. Hittills har det gått bra där jag visat filmen. Ungdomar har identifierat sig med den unga tjejen i filmen. Nu behöver

4 oktober 2012

jag er hjälp och ert stöd för att få ut filmen. Ta kontakt med partierna, ABF, Sfr, Vuxenskolan om ni tycker de ska använda filmen. Kontakta skolor också. Köp en dvd och visa den! Pris: Privat 150 kr, Institution 400 kr och ABF 500 kr.

Förslag från Christer Borg Naturskyddsföreningen

Jag vill återkoppla till det som ni från Pro Hanhikivi sagt med ett exempel från Röån. Där vann vi med att bara hota med en bojkott mot SCA.

Gruppdiskussioner

Christina Morin, Lena Lagerstam, Nils Viklund och Per Holmqvist ingår i nätverkets arbetsgrupp som planerat höstträffens program. Inför denna punkt i programmet hade vi i förväg skickat ut ett underlag med information om nätverket och diskussionsunderlag med fem huvudfrågor.

Vi delade in oss i fyra grupper som diskuterade frågorna. Resultaten från gruppernas diskussioner redovisades sedan för alla. *Se foton sist i minnesanteckningarna på vad de fyra grupperna kom fram till.*

Så här gör vi till nästa nätverksträff

De samlade seminariedeltagarna var överens om följande beslut

- För att stödja Pro Hanhikivi uppmanar nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken så många som möjligt att gå in på deras hemsida www.prohanhikivi.net och bli medlemmar i föreningen.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken fortsätter att ha en arbetsgrupp som arbetar mellan nätverkets gemensamma arbetsmöten. Arbetsgruppen består av Per Lundbäck, Haparanda, Lena Lagerstam, Morjärv, Kenneth Sandberg, Kalix, Christina Morin, Luleå, Per Holmqvist, Piteå, Gunilla Bäckström, Skellefteå, Kristina Berg, Järna, samt Anders Forsbom och Inger Raaby, Stockholm. I Umeå väljs en ny representant då Kristina Berg flyttat till Järna. Är det några fler som vill vara med i arbetsgruppen så är de välkommen att vara med på arbetsgruppens Skypemöten.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken planerar att ha liknande träffar som denna i Skellefteå två gånger per år någonstans i Sverige eller Finland. Arbetsgruppen ansvarar för planeringen av dessa.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken startar en bojkottkampanj mot kärnkraftsföretaget Fennovoimas huvudägare Eon och de andra delägare som har verksamhet i Sverige. Arbetsgruppen ansvarar för planeringen av denna.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken stödjer den finska vykorkampanjen mot Eon i Tyskland. 500 vykort delades ut under mötet och Kristina Berg är pressansvarig i Tyskland.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken startar en egen vykortskampanj med kartan som visar den Kärnkraftsfria zon i norra Europa. Kartan ska bearbetas vidare. Arbetsgruppen ansvarar för kampanjen.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken kommer att anordna filmvisningar av Maj Wechseldmanns film Världens säkraste kärnkraftverk runt om i Norrbotten och Västerbotten. Arbetsgruppen ansvarar för samordningen av visningarna.
- Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken kommer att skicka sina pressmeddelanden till media i Sverige, Finland och Tyskland. Arbetsgruppen ansvarar för att de blir översatta.

Avslutning

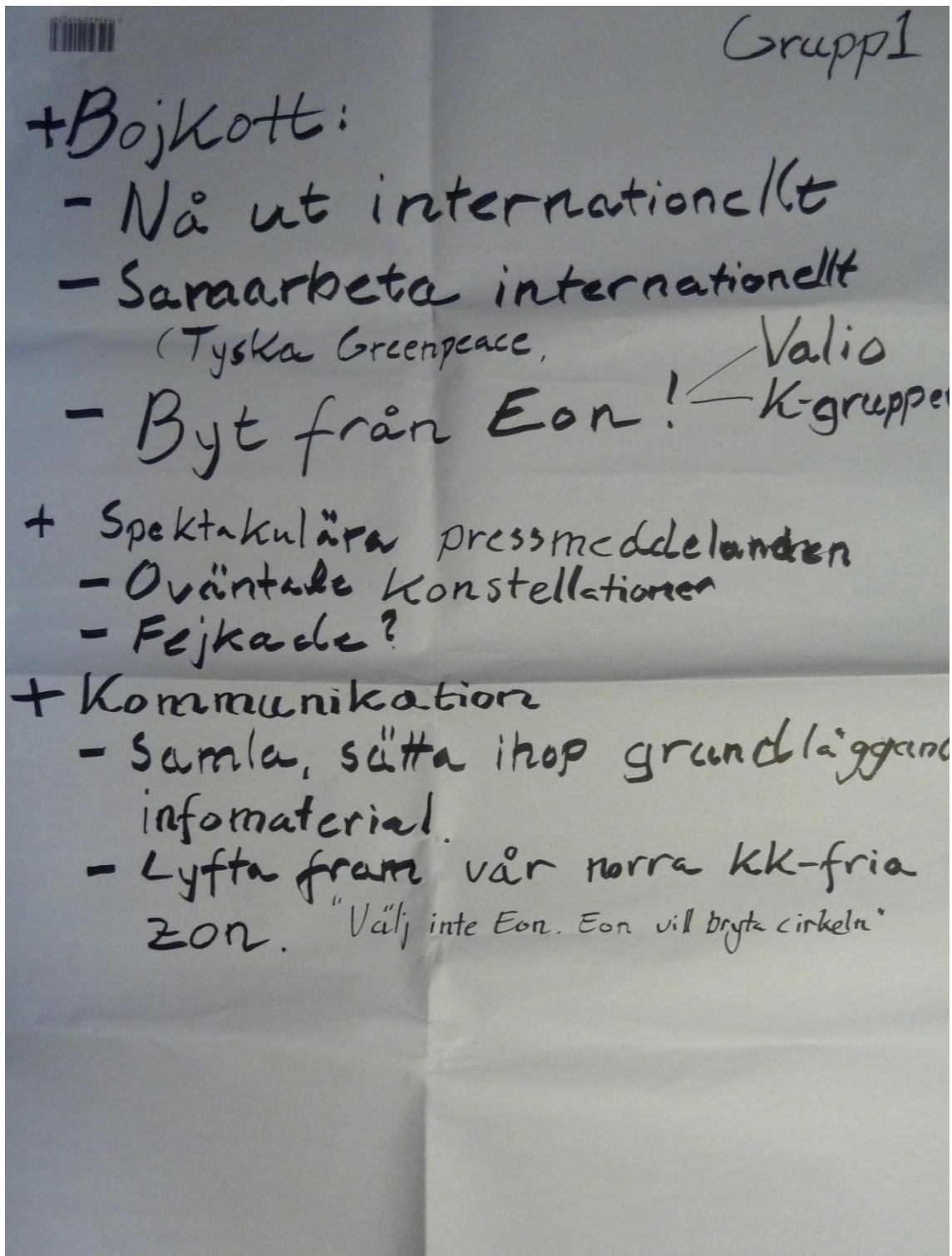
Seminariedeltagarna var överens om att det hade varit en mycket bra och inspirerande träff i Skellefteå. Vi tackade Skellefteågruppen för deras arbete som möjliggjort helgen och att allt fungerat så bra. Vi tackade också alla som medverkat och deltagit och gjort att helgen blivit så givande och bra.

Lena Lagerstam förde anteckningar

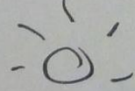
Arrangörer: nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken och

Naturskyddsföreningen

Diskussionerna i grupp 1

1. • medlemmar i Pyhäjoki (Prottaninikivi)
20 Euro VÄXX!
• samverka med Sundsvallsaktivister
 2. • bojkotter mot aktiedagare
• K-rautas ledningar - aktioner i Sverige mot dem
• Peace Boat fr. Japan ca 17-18 maj
• skrivelser från enskilda till svenska + finska tidningar
översättare behövs!
Kaleva (för kärnkraft)
Rahen sentu
Keskipohjamaa (mot kärnkraft)
• flygblad med atomfri zon
vykort med detsamma
 3. • involvera Umeå mer (söka fler medlemmar till arbetsgruppen)
• nätverksmöten viktiga
loggan - tävling?
 4. • uppdatera nyhetsbloggen (nägon?)
• sociala medier facebook, twitter, youtube använd mera!
• protokoll ska skickas ut
-

Diskussionerna i grupp 2

Focus: **PYHÄJOKI**

* Möta Pro-Hanhäkivi
2 ggr/år

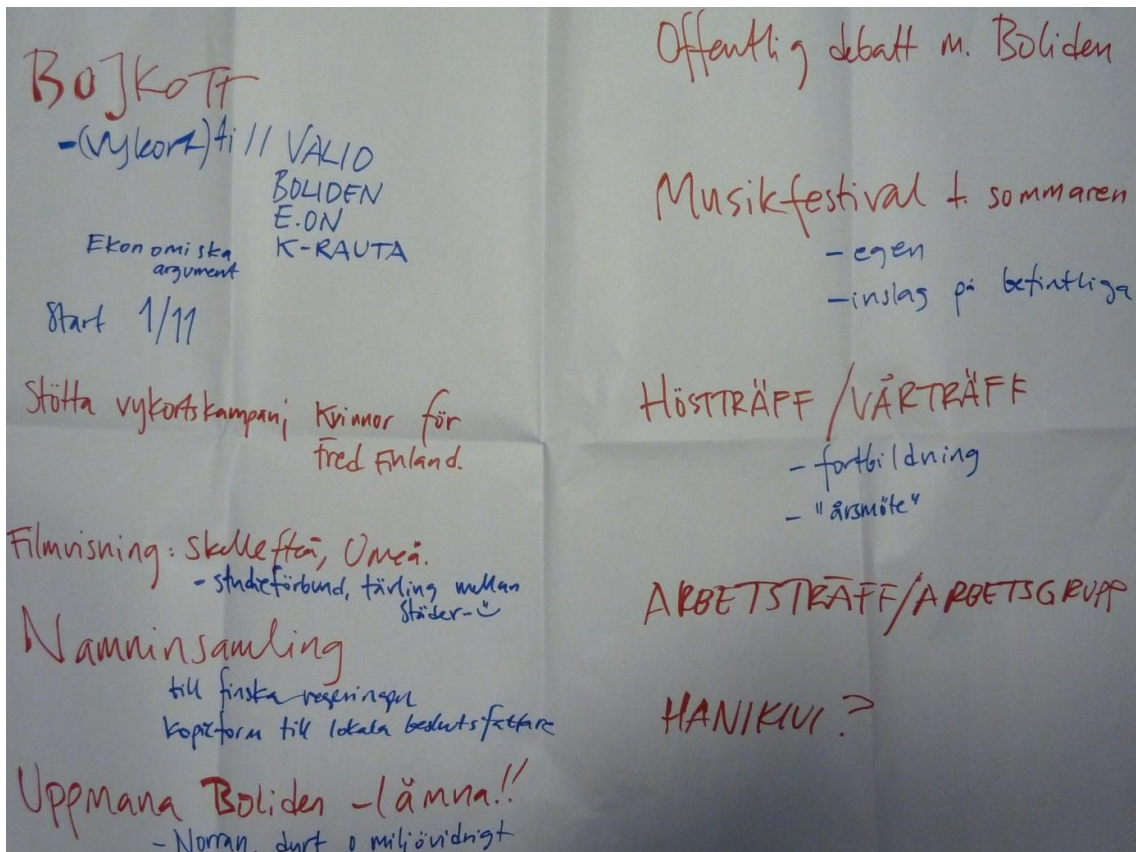
* Bojkott **NO** E.ON! Nordic energi
Köp din el från leverantör som prod **100%** nybar energi

VALIO Kraft och kultur

* Avsluta varje personligt samtal med; och förresten avslutningsvis så bojkottar vi E-on

* Jobba m ha MW film, koppel. till Pyhäjoki

Diskussionerna i grupp 3

Diskussionerna i grupp 4